

Esse detretori in septimana: Mercuri-a, Vineri-a si Dominica, candu o cola intraga, candu numai dimetate, adeca dupa momentulu impregiuraru.

Prețulu de prenumeratiune:

pentru Austria:	
pe anu intregu	8 fl. v. a.
dimetatu de anu	4 " "
patrariu	2 " "
pentru Romania si strainatate:	
pe anu intregu	16 fl. v. a.
dimetate de anu	8 " "
patrariu	4 " "

ALBINA

Prenumeratiunile se facu la toti dd. corespundintii a-i nostri, si d'adrapulu la Redactiune: **Josefstadt, Langegasse Nr. 43**, unde suntu a se adresa si corespondentiile, ce privescu Redactiunea, administratiunea sau editura; cate vorfi nefrancate, nu se vor primi, era cele anonime nu se vor publica.

Pentru anu si alte comunicatiuni de interesu privat — se raspunde cate 7 or. de linie repetirile se facu cu pretiu scadutu. Pretiulu timbrului cate 80 cr. pent. una data, se antcipa.

Invitare de prenumeratiune

la

„ALBINA“

Cu 1 aprile st. v. incepemu alu II patrariu de anu, deci deschidemu prenumeratiuni noue.

Prețulu de prenumeratiune pent. Austria

pre unu anu intregu	8 fl. v. a.
„ 1/2 de anu	4 fl. v. a.
„ 1/4 „	2 fl. v. a.

pentru Romania si strainatate	
pre unu anu intregu	16 fl. v. a.
„ 1/2 de anu	8 fl. v. a.
„ 1/4 „	4 fl. v. a.

Redactiunea.

Viena 5/17 aprile 1869.

Domineca trecuta Rom'a si lumea rom. cat. avuo serbatore rara, fuse diu'a in care Pontificele Piu IX implini anulu alu 50 alu preotfei sale. Acestu evinimentu si-are importantia sa politica, si daca numai acum'a ne ocupamu de densulu, causa e ca trebuiamu se-i asceptamu mai antaiu decurgerea pentru ca se-i potemu vedé splendorea.

Este traditiunea Romei a domni luea. Traditiunea remane neclatita, chiar si candu acea cetate eterna se vede constrinsa a-si schimbá medilócele de domnire.

Mediloculu antaiu d'a domni, i-a fostu arma atunei Rom'a, care pagaua, si-trimise legiunile sale in tote partile luei, ca se le supuna pre tote partile Senatulu Asié a fostu, tote s'au supusu; si intrég'a lume cunoscuta pre atunci ni infatisia o singura monarchia, era loculu monarcului (a unui monarcu absolutistiu) lu tienea Senatulu. Inse la Constantinopole se radica curundu unu nou centru politicu prin impartirea imperiului romanu in doué, Rom'a scade, germanii o nelinicescu, legiunile ei ajungu batute prin provincie.

Candu legiunile ei fura batute, — dice unu scrietoriu nemtiescu — atunci Rom'a trimise prin provincii dogmele sale. Asié este. Acestu nou modu de domnire a datu érași satisfacere superbe traditiuni. Dogmele cucerira tote provincie cate le cunoscea civilizatiunea de atunci, si astfel Rom'a ajunse denou in capulu luei. Inse Constantinopolei se vini érași rol'a d'a-si radica capulu contra acestei monarchii, si apoi (totu dupa rondulu si procedur'a de mai nainte) venira germanii a o nelinicesc prin dogmele loru luterane scl.

Aceste doué epóce mari de domnia le-a trairu Rom'a. Astadi, ca epóca a dou'a anca nu s'a sfarsitu, se gasesce in stadiulu nelinisciriloru, este in decadintia.

Splendorea de domineca, spressiunea poterii actuale a Pontificelui, a observatiónuma numai lumea catolica, pentru cea lalta lume culta trecu nebagata in scotintia. Sunt cateva secle, asemenea serbare in Rom'a ar fi trasu a supra-si atentiunea tuturoru popóraloru luei, dar acum mérsera cu gratulatiunile si donurile loru numai cate-va popóra si cati-va monarchi, caci numai cateva mai sunt in dependintia de la Rom'a.

Beatitudinea Sa Piu IX si-da tota trud'a a satisfice traditiunei romane. Densulu conchiama la conciliu ecumenicu pe toti crestini, de curundu se adresa catra 70 de episcopi din beserie'a orientala, dupa ce patriarchii or. refusara

o invitatiune ce li venise in modu absolutisticu, adeca fora contielegere prealabila cu densii in privintia terminului si loculu pentru conciliu.

Inse feluritele confessiuni crestine, din felurite motive nu primescu acésta invitare. In essentia, motivulu principale e ca multi crestini se temu, nu cumva Rom'a se faca érași din invetiatur'a lui Cristosu unu medilocu spre domnia lumésca, ci acésta invetiatura se fie si se remana numai calea santa spre mantuirea sufletésca.

Atat'a, din acésta cauza, apartiene politice, apartiene la miscamintele de civilizatiune si de cultura a popóraloru, deci despre atat'a éra detorintia nóstra se luamu notitia. In cea lalta parte a causei, carea se referesce la cestiuni confessiunali si teologice, pen'a nóstra n'are ce intrá.

Acum vine intrebarea, carea este pusetiunea nóstra a romaniloru fatia cu traditiunea Romei d'a domni luea? Mai antiertiu, la momentulu poetulu itali-anu Dante, d. Vegezzi-Ruscalla ilustrulu fiu alu natiunei itale si romane, vorbindu in numele romaniloru dicea ca noi iubimu Rom'a, caci suntemu fii Romei, nu a Romei papale ci a celei pagane.

Neci póte fi altminte, o iubimu caci e mam'a nóstra, éra traditiunea ei este santa pentru noi. In amórea nóstra neci ne induoimu ca asta traditiune nusi va capeta érași satisfacere, caci fratele minte cari se-lu naltie este electu in fruntea popóraloru, domindu prin cultur'a si prin superioritatea sa intelectual'a. Dar spre acésta se recere ca popóru lu Italiei se ajunga elu insusi domnu alu Romei, fiindu ca numai din Rom'a se póte domni luea, precum ni spune esperinti'a istorica, vechia de mai bine de doua mii de ani. Elu va ajunge domnu, candu se va sfarsi — nu preste multu — epóca domnirii lumesci a pápatulu. De asta noua epóca se vor bucura nu numai italianii, dar si beserie'a catolica, pentru carea poterea lumésca e numai dauna, caci vede din istoria cumca mai multi papi erau santi mai nainte, pana ce nu aveau potere lumésca.

Buda-Pesta, 16 aprile.

(u) (Revista diaristica.) Alegerile pentru diet'a pestana s'au finitu, cu exceptiunea aloru cateva cercuri, in cari au se se intemple numai dupa intrunirea dietei. Atentiunea intregi diaristice magiare este atientita asupra cerculu de onóre a Romaniloru, asupra Lugosiulu, carele si-are de candidat pe renumitulu anteluptatoriu nationale Dr. Alessandro Mocioni. Diariele magiare afirma, ca candidatul nostru nationale n'are nici unu trecut, pre candu Szende alias Frummer, possiede unu trecut splendidu si plinu de probleme cele mai patriotice. Fatia de aceste afirmari tendentióse, ajunga a revocá in memori'a contrariloru nostri diu'a de 24 novembre, a cea di purerea memorabila, in carea si-a elupatu tenerulu nostru atletu stim'a si amórea intregi natiuni si respectulu strainiloru. Acestu trecut scurtu, dar pre splendidu, este de ajunsu se intunece splendorea unui Frummer, si se animeze si pe celu mai amortitu romanu, ca se-si puna increderea in celu ce s'a luptatu pentru esistintia nóstra nationale! La lupta deci braviloru Romanii „uniti-ve in cugetu, uniti-ve 'n simtiri,“ caci numai asié veti poté reesi invingatori cu candidatul nostru Dr. Alessandro Mocioni!

Deák (tat'a dualismulu) este timbratu

de Erostratele Ungariei. Fóia Kossuthiana „Magyar Ujság“ aduce astadi in frunte epistol'a lui Ujházy (fostulu contracandidatu alu Deák) adresata catra Irányi in carea multamindu pentru increderea cetatieniloru pestani, nu se potú retiené a nu face o critica aspra si vatematória personei lui Deák. Vorbele lui Sáschenyi (la cari tienu magiarii cu atata ardóre) „Ungari'a n'a fostu, ci va fi!“ le aplica Ujházy la Deák dicendu: Deák a fostu, inse nu va mai fi nici nu trebuie se fia acéla, carele cu glori'a saerostratica a nemicitu capitoliulu libertatii, si a constitutiunei!

Ludvigh ne face in „Hon“ comunisti, si insusirea acésta nobila o deduce de la strabunii nostri romani. „Este cunoscutu, dice Ludvigh, ca Cesarii romani distribuiau pamenturi ostasiloru, si traditiunea acésta conturba si astadi mintea romaniloru s. a. Asié se pare, ca „barbarii moderni“ nu mai au ce scorní in contra nóstra, si din caus'a acésta arunca in capulu nostru caracteristic'a loru, atribuiduno acele medilóce condamnabile, de cari se folosira densii la alegerile trecute. Nu scimuni neci unu deputatu nationalu care ar fi promis alegatoriloru sei, ca liva impartí pust'a cutarui si cutarui domnu de pamentu.

Totu cu astfelu de insinuatuni ne intalnimu si in „Hazánk“. Anume nu i place lui Hazánk, ca pe Albina o citescu si officirii romani, cari se afla prin cutare orasiu din Ungaria. „Nu scimu — dice Hazánk — ca are regimulu (!) cunoscutia despre aceea, ca „Albina“ se imparte gratis pe la regimentulu romanescu din Komárom, ca din aceea (Albina) nu se vor adapá ostasii cu principie pentru a se véde, ca „Albina“ scimuni cu pozitostasii romani, si déca o primesce cineva din cestiunatul regimulu, acéla a buna séma ca-o solvescu;*) dar aceea nu o póte negá neci unu „barbaru modernu“, ca diurnalele loru se impartu cu sutele gratis pe la ostasi — bagu séma: se se adape cu principie patriotice! Mai pe urma vom ajunge acolo, ca cine va cutesá se citésca diurnalu romanu — pe banii sei proprii — va fi incatenatu. Tóte sunt possibile in constitutionalismulu magiaru!

Cernăuți, 25 martiu.

(Aplicarea limbii romane in scóle.)

Lumea romana se mira si vecinii nostri din Galici'a, precum fecera buna óra pe urm'a serbarii asiá-numite a lui Schiller, au placerea, de a ne satirisá, ca in Bucovina, tier'a cea mai departata de Viena si dintre tote provincie devenita ce mai tardú sub regimulu Austriei, limb'a germana prinse radecina si se lati asiá de multu in plasele intieligintiei nationale. Pentru cei de pre aiurea póte se fie faptulu acésta unu lucru de mirare si insusi unu obieptu de satira, noi inse, cari suntemu in tíera si scimu mesurile fortiate spre latirea limbii nemtiesci, cugetamu, ca lucrulu nu e de mirare, si nici unu obieptu demanu de satira, ci mai multu de compatimire.

Dupa ocuparea tierii in anulu 1777 si luarea bunuriloru episcopiei, monastiriloru si insemi ale bisericeloru parochiale in administratiune publica sub numele fondulu religiosu, se instituire pe la anulu 1786 in Cernăuți si Suceva doué scóle normale, éra in Sirete, Campulungu, Radauti, Cotimanu si Vascauti scóle triviale, tote aceste sub nume de scóle romanesci, séu precum diceau pe atunci scóle moldovenesci. Vr'o douedeci de ani, ce e dreptu, erau acele scóle si cele lalte, ce se mai fecera in unele comune, asiedate cu invetiatori romani si invetiamentulu se impartasiá in limb'a nationala romana, si numai alaturarea se invetiá si ceva nemtiescu. Dupa subordinairea Bucovinei inse sub administratiunea

*) Reflexiunile nóstre vor urmá in altu nr. caci acum n'avemu spatiu. Red.

provinciala din Leovu (Lemberg) in anulu 1817 si introducerea asiedamentulu de scóle nemtiescu (politische Schulverfassung der deutschen Schulen), devenindu scólele sub inspectiunea consistoriulu rom. cat. din Leovu, se prefacura acele scóle romanesci in scóle nemtiesci. postarile de invetiatori se inlocou totu cu individi de confesiunea rom. catol. si totu invetiamentulu luá colórea de invetiamentu nemtiescu. Numai unde si unde, daca invetiatoriulu scia ceva romanescu, se invetiá putienu a cetf romanescu din bucovna cea vechia tiparita in Buda si inca mai putienu a scrié. Cine voiá a sci mai multu, de catu acésta, trebuiá dupa finirea aniloru de scóla, se invetié privatu, daca avea ocaziune si medilóce, éra de nu, tota literatur'a romanésca o incheia cu bié'a bucovna, caci in scólele normale trebuiá se se chinútesca numai cu nemtiescu.

In gimnasiulu din Cernăuți, creatu pe la anulu 1814 si in cursulu de filosofia deschisu de la anulu 1820 care ambe institute, precum cetimu in uricele respective, fura create pentru tineretulu nationalu, indata de la inceputu stete lucrulu inca mai mahnitóru. In aceste institute neci vorba nu éra de limb'a nationala. Ba ce e inea mai dnrerosu, insasi religiunea si esortele pentru junimea gr. or. romana, se propuneau in limb'a nemtiescu, tote acestea dupa instructiunile ordinatiuniloru din Leovu.

Dupa inchiderea scólei clericale in anulu 1817 in carea se propuneau obieptele teologice in limb'a romana, se deschise in anulu 1826 in Cernăuți institutu teologicu dupa sistem'a generala din Austria: dara neci tiunala, ci tote obieptele se propuneau parte in limb'a latina, parte in limb'a germana, afara de uniculu obieptualu invetiaturei pastorale.

Judece acum veri-cine, daca tote acele mesure nu au fostu calificate, de a produce efecte, cari nu se potu numi altfelu, de catu fructe de mesure germanisatórie? Nu potemu negá, ca si momitiaria din partea carturariloru séu mai bine dicendu bucheriloru nostri nationali, de a imitá portulu, datine, cuvinte si limbe straine, inlesni multu ópulu de germanisare prin latirea limbii nemtiesci in tíera.

Anulu 1848 care in milioane de europeni desceptá consciintia de sine, adeca consciintia drepturiloru si demnitatii de omu, éra intre popóra ide'a de nationalitate, tredi si pre romanii din Bucovina, pre unii adeca din somnulu letargiei, éra pre alții din ametiéla retacirei in cultura. In o petitiune generala se cerú infintierea unei catedre publice pentru limb'a si literatur'a romana in Cernăuți si aplicarea limbii nationale in scólele poporale. Ast'a se concesse; si catedr'a mentiunata se ocupá de Arune Pumnulu, éra introducerea limbii nationale in scólele poporale, devenite inca in anulu 1845 sub inspectiunea consistoriulu, se efectui curendu, dupa ce cartile respective, compuse de Janoviciu si Andrieviciu, se tiparira. Amintimu cu recunoscentia si acésta, ca pre sant'a sa parinte episcopu Eugeniu Haeman, recunoscentu indroptatiunea si necesitatea limbii romane pentru cultur'a clericala, dete in anulu 1848 ordinatiunea, dreptu care in institutu teologicu tote obieptele se propunu in limb'a nationala. E de recunoscutu si acésta, ca venerabilulu consistoriu, in anii urmatori puse multa silintia, de a iamultf scólele nationale. gr. or. si a cultivá invetiatori buni pentru ele. Asiá numera Bucovina in Cernăuți si in Sirete doué scóle normale, éra prin comune rurale la 120 de scóle triviale si unu cursu preparandalu, afara de cele doué scóle normale si vr'o 15 scóle triviale, ce stau sub inspectiunea organeloru rom. cat. Pentru cultur'a nationala romana se deschise in anulu 1860 in Suceva unu gimnasiu superioru, éra in anulu 1862 in Cernăuți o scóla reala superiora, ambe aceste institute cu spesele fondu-

lui religiozilor, cu caracterul confesional gr. or. si asediandu cu invetiatori nationali de confesiunea gr. or. Dorere inse, ca inca si pana acum, posturile de invetiatori sunt ocupate de straini, cari se folosesc la propuneri de limb'a germana, de ora ce candidatii nationali subventionati cu stipendii din fondulu religiozilor inca si pana astadi nu vinu de la Viena cu atestatele de calificare, ca se-si ocupe posturile de profesori.

Potemu afirma spre linescirea conationalilor nostri de prin cele lalte tieri romanesce, ca de la anulu 1848 in coci nu numai consiinta de sine nationala in poporatiunea din Bucovina s'a desceptatu, ci si cultulu limb'ei nationale romane a devenitu obiectulu principale de amore si de ingrigire in scole, in reuniuni si in vietii'a familiara. Cu tote acestea trebuie se insemnamu, ca limb'a romana, ca limb'a tierii, nu ocupa inca in scolele publice acelu locu, care i compete dupa principiile de dreptu si dupa decisiunea articolului 19 din legea fundamentala de statu. In gimnasiulu superioru din Cernauti, creatu din la inceputu din banii fondului religiozilor gr. or. era de la anulu 1822 sustienutu din medlocele statului, adeca din contributiunile poporului din tiara, inca si pana astadi limb'a romana e admisa numai ca obiectu neobligatu si la propunerile invetiaturei din religioziona gr. or., inse limb'a propunativa din tote cele lalte obiecte este limb'a nemtiésca. Ce e dreptu, o parte insemnata a tineretului gimnasiale, mai cu s'ema pentru inundarea institutului acestuia cu galiceni, este de alte nationalitati, care parte de junime dupa tioroarea articolului 19 nu se pote constringe, de a face studiulu in limb'a romana. Dara fiindu ca constringerea junime romane, de a face studiulu gimnasiale in limb'a nemtiésca contradice inca mai vederatu mentionatei legi fundamentale de statu, de ora ce limb'a nemtiésca nu e limb'a tierii, ci dupa cum veduramu mai nainte, numai o limba comunalu in Bucovina; asiadara si in gimnasiulu din Cernauti e ca se se introduca ca limba propunativa limb'a romana, si pentru scolarimea neromana se se deschida clase parca candu relectamu noi invetiatura...

celui terenu cu limb'a nostra nationala in scolele publice, ce i compete ei ca limb'a tierii dupa dreptulu naturale si pozitivu, nu potemu trece cu vedere si unele semne, care ne facu a crede, ca organele ideei de germanizare se cugeta mereu, de a ne mai angusta si din terenulu, ce-lu ocupa limb'a romana de jure, de lege et de facto si pana acum. Procedura in unele directiuni cu gimnasiulu din Sucéva si scola reala din Cernauti, pentru cari institute sustienute din fondulu religiozilor e desemnata de propunativa limb'a romana, ne cam intaresce in presupunere. Credemu inse cu mai mare securitate, ca venerabilulu consistoriu, fiindu consiutu pe o parte de indreptarile legale ale acestoru institute gr. or. nationale, era de alta parte de respundietatea sa referitoria la aporarea intereselor vitale ale diocesii, nu se va dá abatutu din cale, fie incercarile acelea catu de amagitorie.

Este alta, la care se cuvine a trage atentiunea poporatiunii si mai cu s'ema a intielegintiei nostre nationale. Scolele poporale stetera adeca pana acum sub inspectiunea protopresviterilor si in instantia a dou'a a Consistoriului, si veri cine trebuie se recunosea cu multiamire, ca atatu parintii protopresbiteri, catu si venerabilulu consistoriu erau ingrigiti de cultura limb'ei nationale in aceste scole si de conservarea caracterului loru nationale intru tote agendele de scola. Acum inse pe urma legiloru mai noue, scolele poporale, ce nu vor remane de caracteru confesional, vor se tréca sub privighiarea inspectoratelor locale si districtuale, era in instantia a triia a inspectoratului de tiara, care corporatiuni parte se vor alege, parte se vor denumi dupa modalitatile providiute. Acum dara e de incordatu tote poteriile nationale, morale ca in aceste corpuri de inspectiune se se alega preuti si mireni activi si dedicati intereselor nationale. Acum e de veghiatu, ca tratarea agendeloru scolare se fi nationala, precum a fostu mai nainte, si ca invetiamentulu in limb'a nationala se nu suferu, ci in scolele rurale se remana si mai departe limb'a comunu, limb'a de invetiatura. Apehamu in fine la consiinta si simtiulu nationale alti invetiatorilor, ca se nu cadute a se recomandá prin chinuirea prunciloru cu limb'a germana, ci se se recomande prin o cultura a

tineretului, ce corespunde individualitatii nationale a poporului, in care cadu vor pote contá totdeuna pe recunoscintia si remunerare asemene celeia, de carea s'a bucuratu in vietia si dupa morte modelulu unui invetiatoriu bunu. — Aruns Pumnulu.

Aradu, 10 aprile.

(Despre ocuparea postului de comite supremu in Aradu si Congregatiunea comitatensu.) De unu timpu in coci face mare sensatiune la noi fain'a respandita de „Neue Temes. Zeit.“ ca regimulu unguerescu ar ave intentiunea a pune destinele comitatului nostru in manile famosulu vicecomite temisiorenu Sig. Ormos. Suntemu securi ca realizarea fainei acesteia ar nemici si putien'a popularitate ce o mai are regimulu actualu in cottulu nostru. Insa si fói'a ungueresca de aci „Alföld“ demustra ca atare denumire nu pote multiamf neci pe una natiune si neci pe-o partida politica, era guvernulu trebuie se se intereseze de opiniunea publica de acolo, unde si trimite pre mandatarii sei, trebuie se-si alega persoane ce sunt placute, chiar daca aceste persoane se s'ar gasi intre aderentii neconditionati ai guvernului, ci ar fi avisatu a si le castigá intre alte partite; — celu putienu, noi asié precepemu prasea constitutiunala si asié o vedemu aplicata in tierile ce sunt in adeveru constitutiunale. La noi inse, denumirea lui Ormos nu pote multiamf pe nimene, nu pe stangaci, pentru ca li-e d'ajunsu se scie ca Ormos a fostu si e sufletulu si corifeulu celu mai ageru a deakistiloru temesieni; pe deakisti nu, pentru ca densii se temu ca atunci nepotismulu ar deveni in floribus in cottulu nostru, avendu Ormos aici multime de consangeni aplicati la oficie; pe romani in neci intr'unu casu, caci cunoscu pe Ormos din comitatulu Temisiului, unde asidere romanii facu majoritatea, totusi s'au portatu catra densii cu multa nedreptate atatu in reprezentanti comitatului catu si la oficie; — descliniu si-dorescu unu comite supremu romanu. Atata e pe scurtu intielesulu cuvintelorulu lui „Alföld“. O daca am pote se fimu cu ungueresca invetiatura, noi dicomu casi densii: „Nu ni trebuie Ormos, cum nu ni trebuie peccatulu; Ddiu se ne feréscu!“

Congregatiunea nostra cottensa se incepu in 7 l. c. Din capulu loculu voiu se amintescu ca membrii romani din comitetu s'au infatisiatu in numeru forte insemnatu ce avemu de multiamitu energie conductoriloru nostri cari prevediendu importantia decisiuniloru ce se vor aduce aici, inca de timpuriu rogara ce se vor membrii romani a veni nesmintitu la congregatiune. Adunarea o deschise vicecomite primariu prin una cuventare intretiesuta de laude a supra maturitatei politice a cetateniloru dovedite la trecutele alegeri de ablegati dietali, mai fece complimente comitetulu centrale alegatoriu, sprimendu-si in fine bucuria d'a se pote numi presiedintele unui atare comitetu.

La ordinea dilei a fostu substituirea dirigitorilor deveniti ablegati dietali. Obiectulu acest'a dete ansa la desbateri infocate. Romanii se luptau ca lei, caci se convinsera ca unguerii si nisece romani proditi, contra decisiunei aduse intr'o congregatiune premergatorie, acum pledéza pentru alegeri formali si nu pentru substituirei provisorice. Va se dica, Ungurii respectéza si pactele si decisiunile obligatorie numai pana candu vedu ca sunt contra intereselor romane. Protestele si convocarile romaniloru la decisiuni, fura indaru, majoritatea deakistiloru din comitetu puse alegerea vicecomitelui la votu si reesi cu candidatulu seu G. C. contra candidatulu romaniloru d. Missiciu.

In caus'a alegerii amplotatiloru inferiori municipali tiena d. Ioanu P. Desseanu o vorbire scurta dar forte nimerita. Fora crutare sbici procedura arbitraria si nejusta a comitetulu cottensu cu majoritate deakista; i spuse ca desconsidera cu totulu dreptele pretensiuni, interese si dorintie ale natiunei romane carea face majoritatea cea mare a locuitoriloru comitatului nostru, si incheia cu urmatoarea declaratiune solena: dupace avemu informatiuni pozitve ca partia ce formeza majoritatea acesteia adunari si in privintia substituiriloru urmatoarie si-a statoritu nainte unu planu, care asemenea sta in contrastu cu dorintiele si interesele nostre in specie, si cu interesele ad-

ministratiunii comitatense in genere, — deci noi, cei de unu principiu, la alegerile urmatoarie ce stau la ordinea dilei nu vom participá.

Se intielege ca a fostu mare uimirea pacalitoriloru deakisti dupa audiulu cuventarii acesteia. Catu-va timpu stetera impetriti si nu sciura ce se respunda. Dupa ce se reculésera mereu, apuca cuventulu vicecomitele Nagy Sándor si marturisindu ca declaratiunea antevorbitorului i-a amplutu anim'a de amaratiune, desaproba atare procedura prin carea minoritatea se retrage fora lupta de pe terenulu activitatii. Densulu dice la fine ca ie cu dorere spre sciinta declaratiunea lui Ioane Popoviciu Desseanu.

Unu altu magiaru Török Gábor protestéza contra procedurii partitei romane nationale, de órace la implinirea posturiloru nu se pote considerá nationalitatea. (Pré bine, am dice noi, candu n'am vedé ca unguerii considera pururea numai nationalitatea loru, chiar si candu densii nu posedu barbati de ceva tréba, mai vortosu in cottulu nostru).

Kopcsányi, magiaru, recunose in comitatulu numai o natiune politica, (adeca pe cea magiara). Protestéza contra incercariloru d'a face din cestiuni personale cestiuni nationale cu scopu d'a turbura intielegerea buna. Dsa e de parere ca la alegeri nu se pote luá de directiva nationalitatea ci totdeuna calificatiunea individulu, si dice ca asta s'a practicat in trecutulu la compunerea comitetulu comitatensu (?). Declaratiunea lui P. Desseanu o numescu eflusulu despusetiunei personale.

Lui Tabajdi inca nu-i place declaratiunea dlui Desseanu, si dice ca momentulu n'a fostu bine alesu. Dorescu ca protocolarminte se se iee notitia despre declaratiune, si totodata se se dee acolo spresiune parerei de reu.

Aici ie cuventulu dlui Lazaru Jonescu si restornandu sofismele antevorbitoriloru magiari, se alatura intru tote declaratiunei lui I. P. Desseanu; accentuá mai departe cu resolutiune ca unitatea nationala pomenita de Kopcsányi nu e adeveru, caci romanii numai ca romani au dreptulu a pretinde respectarea intereselor loru, atatu la implinirea posturiloru institutiunale, catu si la alte despusetiuni constitutiunale, — si nu ca ungueri. Romanii privescu cu indignatiune la nedreptarile ce li se facu numai din cauza ca nu sunt in proportiune drepta reprezentati in comitetulu comitatensu.

In fine a mai respunsu d. I. P. Desseanu la mistificarile facute din partea unguiloru declaratiunei sale. Dice ca-i pare reu ca n'a fostu bine intielesu, dar nu e vin'a lui, si deca totusi dumeloru se facu a nu-lu pricepe pe romanu, inca bine, responsabilitatea pentru urmasi nu va cadé pe romani. Interese personale nu s'au vedutu a fi fostu motivulu procedurii romaniloru, ci din contra alegerea vicecomitelui de ieri contra voitiei si dorintiei romaniloru aréta interese personale pe partea unguiloru, caci alegandu unu individuu romanu de vicecomite despre care sciu ca romaniloru — nu li trebuie, prin fapt'a acest'a n'au satisfacutu pretensiunile romaniloru, ci mai multu le-au insultatu. Deci li spune stepanitoriloru nostri se nu se supere candu vedu ca romanii nu voiescu se ie parte la afacerea ce unguerii o numescu constitutiunala, carea inse intr'adeveru nu e alta de catu o octroare din partea majoritatii maestrite, o octroare impusa majoritatii adeverate. Incheia apoi cu urmatoarele cuvinte: „Dee Ddiu ca astfelu de proceduri se nu fie spre scitacatiunea intereselor patriei si a natiunei.“

Presiedintele declara dupa acestea ca de órace in obiectulu acest'a nu se pote aduce resolutiune; disputa se se precurme, si provoca comitetulu a se apuca de substituirei, — la ce romanii in corpore parasescu sal'a comitatului!

Curtius.

Episodulu de la prim'a alegere de ablegatu din 18 martiu a. c. inceputa in Lugosiu, dar dissolvata.

Pana candu intre ómenii cei curati la sufletu, in dilele premergatorie alegerei se faceau combinatiunile potrivite cum se se adu-ne alegatorii de ablegatu, cum se se posteze in loculu de alegere, ca comportarea loru se nu prejudece simtiulu celu bunu deo comportare modesta candu au se so arete in publicu; — pana atunci ómenii reintiei, ómenii intunere-

cului si ai reactiunei, cu unu cuventu servii absolutismulu furiau in ascunsu planurile cele mai infernali, cu cari se lovésca publiculu in simtiulu celu mai delicatu, dicemu in simtiulu de dreptate.

Precum s'a potutu vedé din publicarile facute prin foi periodice, alegatorii cerculu Lugosiu se desbinara pentru diu'a de alegere in doue tabere, adeca: in tabera Mocioniana nationala romana, si cea Szendeiana; pentru cea d'antia erau, rotundu socotindu 1000 de alegatori eschisivu romani, era pentru a dou'a erau, rotundu luandu, 600 de alegatori, in partea preponderanta totu neromani: adeca magiari, (in catu se tienu de atari) nemtiomagari, ovreii toti pana la unulu, si cati-va romani escortati si pressati.

Vrendu oesti din urma, si cu ocaziunea acesteia alegeri de ablegatu a-si intarí si mai bine suprematia, ce o dá astadi totu ce se dice magiaru si magiarisatu, ei se numira pre sine partid'a guvernamentalu.

Partid'a Mocioniana, secura de reesirea cu candidatulu seu, nu incordá, nu fortia nemica, ci liniscita, dupa cum este romanulu de la natura (de multe ori spre pagub'a lui) a-ceptá diu'a alegerei redimandu-se pre scutulu ce i-lu garantéza legea; dar nu asiá szendeistii, ce-si luara areculu guvernamentalu.

Acestia din capulu loculu esira naintea presiedinteliu comisiunei alegatorie Andrei Podhraczky cu provocarea, ca densulu nu numai in loculu de alegere se posteze potere militara, ci patrulele de ulani c. r. se le trimite delocu in diu'a de alegere afara la tiermii cei mai extremi ai otarulu Logosiu, si acolo ulanii se intrebe pe alegatori intrandu in otarulu Lugosiu, ca cu care partida tienu, si apoi astfelu, dupa cum se vor fi declarat alegatorii pentru Mocioni seu pentru Szende, asiá se fie escortati intr'una tabera seu intr'alta; firesce ca erau ingrigiti de partid'a Szendeiana, (care tienu-se de guvernamentalu, a-vea la dispositiunea ei pre toti oficiantii cercuali si pe persecutori de hoti) — ca la intelnirea alegatoriloru cu ulanii c. r. domni oficiantii de cercu se spuna ulaniloru, ca in care tabera se duca pe alegatori, dar si ulanii ce natiune mai vor pomeni si standu sub comand'a colonelulu din locu, cel'a ce este ginere de féta a dlui vicecomite primariu a comitatului, pre langa aceea, dupa cum mi s'a referatu, prin doi poleci din locu, partisanii de ai lui Szende, sumutiati intr'acolo, ca romanii tienu cu muscalii, si vreu se aduca pre muscalu in tiara; poti cugetá, amate cetitoriu, in ce tabera aveau se duca ulanii insisi, ca partisanii ai lui Szende, pre bietii romani alegatori.

Des' presupunemu cu firmitate ca dlui preside Podhraczky, ca insusi partisanu alui Szende, fora de nici o sféla de lege, pré bucurosu ar fi implinitu acésta dorintia a partisaniloru sei, totusi ni se pare ca la atata temeritate n'a cutezatu a se resolvá comandantele ulaniloru, ca se dee militia spre dispositiune si afara de actulu alegerei, care voia inse in mesur'a cea mai mare se implini partisaniloru Szendeisti in diu'a si loculu de alegere; dar mai nainte de ce am descrié comportarea ulaniloru in diu'a si loculu de alegere, se descriemu catva intrarea alegatoriloru in Lugosiu in 17 si 18 martiu.

Acésta intrare era unu ce infioratoriu si ingrozitoriu pentru totu sufletulu liniscitu; nu maximu lucrulu candu facemu cunoscutu on. cetitoriu, ca intrandu alegatorii din Lugosielu si din Bolduru in sér'a de 17 martiu in Lugosiu, si vedindu-se a fi acesti alegatori de partid'a Mocioniana, furiá szendeistiloru intre cari figurá si judele opidului Lugosiu némtiu, cu numele Anton Mahr, si multime de oficiantii comitatensi, si (cu intristare) si romanulu Zenobiu Bordanu, pana acolo a mersu, catu cu tortie aprinse s'a siupuritu a dá in fatia bietiloru alegatori romani nearmati; si ce era mai multu, caci preste astfelu de excesse facute chiar de ómeni, cari sunt chiamati a stimá ordinea si legile, in diu'a acésta nici ca te poteai vaieté cuiva, pentru ca acésta o facea partid'a ce se dice guvernamentalu, pangerindu insemnetatea cuventulu guvernulu, in modulu celu mai neomenosu.

Domnulu bireu primariu Fejér din cerculu Beghei, cu jurasorele seu Zahariás, inchise podulu Balintului, inca de mercuri demanétia in 17 martiu, prin persecutori de hoti, intr'unu modu casi pentru lotrii de drumu, pentru ca nu cumva se tréca presteacelu podu alegatori, cari se nu se insinueze lui, si apoi

elu se-i predee poterei armate spre escortare si acestu de drumu fu redicatu, numai dupa ce se protestà din partea Lugosienilor, la comitele supremu si la vice comite in modulu celu mai aprigu; — era in Costeiu si in Silh'a, in chipu de baricade erau espuse birturi provisorie, si vase cu rachiu pentru a imbătă pre bietii romani, si apoi asiá beti a-i pune pre cociele ce steteau gat'a pentru escortare in taber'a Szendeiana.

Ovreulu din comun'a Susani, din cerculu dlui bireu primariu Fejér, rescindu cà cari sunt alegatorii de ablegatu, s'a pusu si a imbetatu pre acesti alegatori cu astfelu de spirituoase, in catu densii n'au potutu veni pre picioru la loculu alegerei, ei fiindu aci adusi pre cara, d'abié dupa 36 de ore s'au treditu.

Se vedemu portarea ulanilor c. r. in 18 martiu in loculu alegerei. —

Candu sunara cele 9 ore, delocu vediaru, cà in pregiurulu partidei mocioniane tôte stradele sunt inchise cu cordone de ulani, cari aveau acea apriata misiune ca se sloboda de a esi din acosta partida pre ori-cine, dar de a intrá pre nimenea; si ore de ce acosta? éta: in partid'a szendeiana se aflau si trei preoti gr. or. si doi uniti, iata-i cu numele: Traila Martinovits din Costei, Juon Lazarescu din Gruinu, Galicio din Cutin'a, Ilie Paulescu din Silha, si celu din Valea-lunga, cei ce desér septeman'a d'antaia a postulu pasciloru, ei insisi erau cei mai flamendi de carnat si setosi de bere in taber'a szendeiana; — acesti preoti aveau misiunea de a veni cu o fatia de po-caintia in partid'a romana Mocioniana, si a seduce de aci votisanti, caror'a apoi se li fie iertatu ori si candu a esi din taber'a mocioniana; dar acestu calculu nu li successe, pentru cà mocionistii vedindu cum sta lucrulu, de-grabu mi ti-lu tutuira pre parintele Traila, dar ceia lalti preuti nici cà avura curagiulu de a se aretà in partid'a mocioniana. —

Totu in acosta di, dlui bireu primariu Fejér, luandu-si titul'a de commissariu de politia, se postà in Lugosiu intr'unu locu pe strada Temisioarei, cu o patrula de ulani, si aducendu-i-se seire, cumca pre drumulu de catra Silh'a spre Lugosiu vine unu numeru mare de alegatori Mocioniani, elu singuru demandà ulaniloru cu cuvintele „Sturm! in carré“ in contra celor'a ce veniau ca partisans Mocioniani, si tristu lucru, cà ulanii c. r. la acosta commanda alergara a supra ómeniloru nearmati, si-i springira cu poterea lanceloru, cei ce inse éra-si intrunindu-se, se adunara la taber'a loru. —

Asemene nu potemu retacé si portarea judelui opidanu Anton Mahr, celu ce insusi gerendu-se de politia locala, dar cu semnu partidei lui Szende in pelaria, si espusu de dlui bireu primariu Stoianu, inchise podulu din mediloculu orasiulu, tocmu atunci, candu de catra Satulu-Micu si Arendesci aveau se tréca 100 de alegatori in taber'a Mocioniana, si numai la repetitele provocari ale publiculu romanu fu deschisa trecerea. —

Cum s'a asiédiatu comisiunea votisatóre in edificiulu comitatulu cu port'a incuiata de catra partid'a mocioniana, éra deschisa de catra cea szendeana, si ce se petrecu aci pana la dissolvarea alegerei, s'a mai publicatu in acosta foia, inse aceea mai aflamu de lipsa a notificá, cà dupa cum avemu atestatu la mana de la cei ce au vedutu, din escadronulu de ulani postati naintea ovreiloru arendasi de regale, soldatii unulu cate unulu se ducea sub port'a arendasiloru, si acolo se adapá cu bere si cu rachiu, si asiá nu este mirare cà si atunci candu ca patrole separate intalniau vr'unu romanu singurelu, l'insultau, cà este muscalu. — Dar mai neonoratoriu pentru starea militara se portara feciorii lui Marte atunci, candu bietii alegatori nearmati plecasera din piati'a mare preste podu catra casa. Aci nu lipsira domn'a loru a se aruncá cu caii preste ómeni, si anumitu vrendu a trece unu ulanu betu cu totulu, preste preotulu Puscanu din Ciresiu, acosta fu silitu a-lu apucá pre ulanu de silitia, dar bietulu soldatu dóra pré adaptatu cu bere si cu rachiu, atatu de nesecuru siediuse pre calulu seu, catu numai decatu cadu josu, remanendu lancea in man'a preotulu, la ce ulanulu cu mani compuse se adresá catra preotulu dicendu: „Gnädiger Herr! bitte Sie, geben Sie mir meine Waffe.“ —

Totu in acestu tumultu, standu intr'altu locu preotulu Ros'a din Leucusiesci fora de a avé cu cineva vre-o vorba, se siupuri a supr'a lui unu ulanu si-si indreptá sabi'a asupr'a ca-

pului lui, celu ce inse avé curagiulu de a prin-de sabi'a cu man'a, si asiá a abate periculu de la capu. — Tôte acestea nu fusera destule, ba din funte securu ni se raportéda, cà in acosta di insusi dlu colonelu alu ulaniloru, in nendestulirea sa, cà ulanii gregari in acosta persecutiune bagu de séma n'au atacatu celu putinu o gramada de romani, cu o iritatiune nespusa se se fie espusu cà la prossim'a alegere densulu va invetiá pre damele romane lugosiene exercitiulu militariu, pre acele dame, cari cu o virtute démna de virtutea matróneloru Romei vechie, nutriau si mariau zelulu natiunulu in diu'a de alegere; si tôte acestea le disc dlui colonelu in semnu de recunoscintia din partea dneii sale, pentru cà si in carnevalulu trecut romani Lugosiolu pre dnia sa cu corpulu oficirescu in balurile loru pré bucurosu l'au vedutu, pana candu conlocuitorii némtio-magiari cu ocasiunea baluriloru loru, din propusu l'au ignoratu. —

Din cele pana aci aduse se póte vedé, pana la cata audacia ajunge una partida, candu se pune a fi ea partida guvernamentala, si i se lasa tóta poterea la dispusetiune, si este durerosu cà atare partida cugetandu cà-i este permis a face cele mai ingrozitorie violari de lege, nu privesce la aceea, ce esemplu funestu dá ca publiculu despre nerespectarea legiloru, care nerespectare de legi vedendi'o publiculu cà mai antaiu se nasce in inim'a celoru ce sunt chiamati a stimá, si a sustiené legea, insisi administratorii legi devinu nestimati si desconsiderati in fati'a publiculu, éra prin acosta se causéda guvernulu perplesi-tate, si in capetu statulu periclu. — Videant consules!!

Oraviti'a, aprile 1869.

On. Dnule redactoru! Intru adeveru nu sciamu de éra se ridu séu se me indignedi la cetirea faimosulu articlu scrisu de reverendisimulu Dnu M. Dreghiciu si publicatu in nr. de 14 l. c., insirandu-se acolo meritele dlui ministru Gorove facia cu noi romani. Intre altele dice Reverinti'a Sa: „14 teneri i-a aplicatu Gorove, cu o dotatiune frumosea, de telegrafisti“; si ast'a e o protectiune mare din partea dlui Ministru dupa parerea R. Sale. —

Eu sum cu totulu de alta parere, adeca: Nu a fostu nici o protectiune din partea dlui ministru la aplicarea teneriloru romani la oficiulu telegraficu, nu, càci densii numai dupa ce au avutu preparatiunile recerute au fostu denumiti, si densii au avutu dreptulu a pre-tinde e fi denumiti de órace sub acestu cu-ventu s'a deschisu cursulu telegraficu; apoi créda S. Sa cà oficiulu acest'a nu e nici unu institutu unde se mulgu oile grase ci dieu e unu oficiu fórtu greu, si amara e pana casti-gata aci.

Nu vreu se le insiru ci numai cu unu esemplu vreu a ilustrá protectiunea si grati'a dlui ministru facia cu tenerimea romana: Mi aduou bine a minte cum respinse siefulu sectiunei telegrafice rogarea unui teneru romanu ca se-lu aplice la l'esta spre a poté totodata invetiá si drepturile, infruntandu-lu cu cuvintele dulci: „Nu potemu denumi atatia de o natiunalitate intr'unu locu“ (bagu séma atunci éra numai trei romani acolo intre 95 de neromani!) si bunulu protectoru, adeca d. ministru tramise pe romanulu in cotturile de sus ale Ungariei si aplicá unu unguru aici, desí romanulu avé prioritatea fiindu densulu mai nainte in locatiune. —

Acum'a Te intrebu Pré Santite Dreghicie, óre aplicarea teneriloru romani de telegrafisti séu ori la care oficiu, este „protectiune“ séu „gratia“?

Credi, cà prin protectiunea si grati'a acosta ai vatematu onórea teneriloru nostri càci romani in genere nu traescu si nu vreu se traésca din protectiunea ungruresca si nici nu pretindu alta de catu drepturile ce li competu loru, si déca li se dau aceste apoi atunci nu e nici o gratia, ci numai detorintia implinita.

Te rogu, ma Te provocu, rev. Dnule, a-Ti retrage cuventulu cà „tenerimea romana e protesa de ministrulu Gorove“, càci chiar de ne-ar imbiá cu protectiunea sa, nu am primí o càci „Timeo Danaos et dona ferentes.“*)

Cincinnati.

*) Gorove este alesu deputatu in cottulu Arva, prin umare deakistil romani n'au ocasiunea d'a cercá se blane cu densulu pe poporulu romanu.

Economia.

Ruinarea materiala a poporatiunei in Bucovina *)

Aici in tíera nu e neci una comuna, in care se nu locuiesca cate doi trei gidani, ori ca propinatori (birtari) ori ca negotiatori ori ca proprietari. Veri-ce ocupatiune ar fi avendu, ei sunt crediuti de ómeni banosi. De aceea tieranulu nostru, de-lu ajunge veri-una nevoia, indata-lu vedi alergandu la densii, „ca se-si imprumute“, cum dice, „cate-va parale.“ Gidanulu se folosese de asta ocasiune pre catu numai se póte. Elu nu-i cere tieranulu totu-deun'a cameta banésca, ci adese ori pretinde cate-va mesure de pane séu cateva pragine de locu in zelogu.

La una invoiéla de acosta mi s'a intem-platu se fiu si eu de fatia, acum de curendu. Unu tieranu, neajungendu-i iernateculu, a imprumutatu de la propinatoriulu din locu 20 fl. pana la 1 augustu a. c. sub conditiunea, ca se-i lasé 27 de pragine de fenatie, ca se-si radice fenulu de pe densele la véra. Invoiéla ast'a s'a facutu in 1 a curintei; aici 20 fl. sunt luati asiá-dara pe cincii luni de dile. Fiindu cà fenulu de pe cele 27 de pragine de locu, sub-tragendu-se spesele productiunei face 10 fl. dupa pretiulu medilocu de aici, i se vine gidanulu pana la terminulu de 1 augustu in totulu totu 30 fl. Dara daca capeta elu pe 5 luni (de dile de la 20 fl. capitalu) 10 fl. cameta, i se vinu lui, totu pe acela-si timpu, de la 100 fl. cap. 50 fl. cameta dupa urmatórea proportiune: $20 : 10 = 100 : x (50)$, — éra dup' acosta lalta proportiune $5 : 50 = 12 : x$ capeta elu de la 100 fl. pe unu anu de dile 120 fl. interese. Asta usura, cum se vede, e fórtu mare; cu tôte acestea tieranulu i s'a s'pusu odata pentru cà nu-lu ajungea capulu se face combinatiunea de sus, a dóu'a pentru cà, dedatu cum e, candu da de greu a grabi la jupanulu Hersiu, neci nu gasiá, dupa combinarile sale, altu chipu de a-si procurá iernateculu, ce-i trebuia.

S'a intemplat de am naratu invoiéla ast'a intr'una societate la una grupa de barbati, ce se oompunea, dupa stare, parte din preoti, parte din invetiatori, parte din deregatori. Intre densii se aflá unulu, care ni spuse alt'a si a nume: Una veduva, trebuindu-i unu florenu, s'a dusu la propinatoriulu din locu, ca se i-lu imprumute pe una luna de dile. Propinatoriulu i l'au imprumutatu, cu adausulu, ca se-i deé 40 cr. venitu. Famei'a s'a intardiátu cu intórcerea imprumutulu cu 1 luna si diumetate dupa terminu. Atunci i-a cerutu gidanulu 2 fl. 54 cr. E naturalu, cà famei'a s'a miratu de asta pretensiune, nepotendu-si-o splicá. Prin intrevenirea altor'a s'a invoitu gidanulu in fine a-i lasá acei 54 cr. cerendu-i numai 2 fl., ce i-a si capetatu. — Pentru ce-lu ce cuno-sce computulu de usura, e evident, cà gidanulu pretindeá cei 54 cr. ca procinte de la procintele lunaric pentru florenulu imprumutatu.

Cametari'a inse, si fora pretensiunea cruceriloru acelor'a, éra grosava; càci, daca platesce cine-va de la suta pe luna 40 de procinte, atunci trebuc se platésca de la aceea-si suma de anu 480 de procinte dupa proportiunea urmatória $1 : 40 = 12 : x (480)$. Impartasitoriulu casulu acestuia ne-a asigurat, cà analogiele lui se repetiescu necontentu in comun'a sa.

E inse interesantu a sci si urmatórea procedura a gidaniloru de pe sate. Spre tómana, candu facu tieranii fenu, vedi ici colé pe fenatie ivindu-se cate unu castanu gidovescu. Ce cautu elu in acele locuri? Cautu se capete capitia de fenu cu 50 cr. bani gat'a séu cu un'a oca de rachiu; si o capeta. Fenulu adunatu astfelu ilu revinde tieraniloru primavér'a, dara, se fiu crediutu, nu mai multu cu 50 cr. capitia, ci cu 2 pana la 3 fl. In acestu casu e luatu ferulu de la 50 cr. pe aceste siepte luni 1 fl. 50 cr. procinte, atunci i se vinu lui 300 fl. procinte de la 100 fl. cap. pe acela-si timpu, éra pe unu anu de dile aprópe de 600 fl. procinte, asiá-dara nisce interese, de cari ti se rescóla perulu in verfulu capulu.

In fine catu popusioiu cu saculu si cu traist'a, cate galitie, cate óue si alte menuntisiuri dia casa, intra la gidanii de pe sate pe anu cu pretiuri de neaica séu curatu numai pe rachiu, ast'a se subtrage vederii omului casí venimulu, ce-lu au de pe lucrurile de pe

*) Sémera ca ou cu ou cu necesariile poporatiunei romane de prin cele lalte tieri. Red.

sub mana, (ce duce muierea fora scirea harbatului et vice versa, si servitorii fora scirea stepaniloru) caror'a li se perde urm'a la densii, cum li se perde celor'a ce intra in asiá numitele „Leaing-Houses“ din Londra.

Ce-lu mai ruinéda pe tieranulu nostru fórtu multu, e lipsa de spiritu de a crutiá in dilele cele bune pentru dilele cele rele. In Belgiu si cu preferintia in localitatea Gandu chiar copii de scóla sunt deprinsi de invetiatorii loru la crutiare. Cine se se ocupo cu ast'a la noi, unde din lips'a ei cautu se suferimu mai cà in tóta diu'a perderi insemnate? Asiu dice, cà preoti si invetiatorii; càci ei sunt cei ce vinu in atingere continua cu tieranii; dara ce folosu: mai antaiu ar trebuí se fia ei insisi esemplu de crutiare, pentru „ca se póta fi cuventulu loru instructivu si convingatoriu pentru cei ce ar avé se-i deprinda la densa. —

Fanta'n'a-Alba, in aprile.

VARIETATI.

== Invitare. Procedur'a civile d'impreuna cu ambele ordinatiuni ministeriali, emise in privinti'a introducerei si aplicarei acestei proceduri la executiunile cambiali, tradusa de dr. Iosifu Gallu, v. notariu la tabli'a r. u. septemvirale din Pest'a, se afla sub tipariu, si celu multu pana la finea lui aprile se va poté predá prenumerantiloru. Opulu intregu va constá din 13—14cóle de tipariu, si va contiené la capetu si o terminologia scurtaspre orientare mai usóra. Pretiulu de prenumeratiune e 1 florinu pentru unu esemplariu; dupa 10 esemplarie se dá rabatu. Bani de prenumeratiune sunt a se tramite numelu editoriu de a dreptulu, sub adres'a: Pest'a strada lui Leopoldu (Ipotutsza) nr. 5. r. II.

== Papa Piu IX. Domenie'a trecuta s'a serbatu la Rom'a, si pre aiurea prin besericele rom. catolice, cu multa solenitate aniversari'a de 50 de ani a preotiei Ponteficelui romanu. Va fi bine, la ocasiunea acestui jubileu, a insemná cateva date din biograf'a Santitateri Sale Patriarcului. Piu IX. e acum in etate aprópe de 77 de ani; s'a nascutu la 13. maiu 1792 in Sinigaglia, unu orasielu din statulu bisericescu, si-si trage originea din famili'a contiloru Mastai. Nainte se chiamá Ioane Maria conte Mastai-Feretti. La inceputu amblá se intre in servitiulu militariu, dar nu fu primitu din caus'a sanetatei lui slabutie, si asié se consacrá chiamarei preotiesci. In anulu 1810 veni la Roma spre a-si terminá studiile. Cercetá academi'a romana si se ooupá cu mare diligintia de ajutorarea seraciloru, mai alesu in spitalulu orfanalu numitu Tata Giovanni (Tata Ioane, de la numele fundatoriulu, care a fostu zidariu.) In spitalulu acest'a a cetitu abatele Mastai prim'a liturgia in 11. aprile 1819 candu a fostu tocmu dominec'a pasciloru. Cu o di nainte s'a fostu ierotonitu. In anulu 1823 se insotí misiunei ce merse la Chile. Aici in lumea nóua éra mai gat'a se-si pérda viéti'a, càci plecandu pe una naia chilénica de la Valparaiso la Lima pe mare se aredicá unu viforu greu si mai cà derimá nai'a de stanco, de nu o ducea pescariulu curagiosu Baco dupa multa truda in limanulu de la Arica. In anulu 1825 reintórsa, si pap'a Leone XII. ilu denuimí archiepiscopu in Spoleto (1827), sub Grigoriu XVI. deveni archiepiscopu in Imola (1832) si la anulu 1840 fu cardinalu. La 16. Juliu 1846 fu alesu de papa si primí numele Piu IX. Elu e alu 259 papa, déca socotimú pe apostolulu Petru de antaiulu. Pasii lui primi pareau a promite era nóua; gubernarea si-o incepú cu una amnestia larga, si puse in aspectu reforma. Poporulu din Rom'a saltá de bucuria, Piu deveni obiectulu cultulu la poporu mai multu de catu ori care papa din trecut. Incercarile lui reformatórie caduendu intr'unu timpu candu se aretà in tóta Europ'a consciintia viua politica, castigara insemnate straordionaria nu numai pentru Roma si Italia, ci si pentru una parte mare a continentulu europénu. Reformele acestea nascura miscamentulu liberalu si natiunálu in tóta Italia, dar numai de catu se intemplá schimbare amara. Veni anulu 1848 cu vifórale lui, constitutiunea din martiu 1848 a fostu numai fortiatu, — si liberalulu ministeriu ciyile a fostu numai concessiune. Cumca a trebútu intre astfelu de imprejurari se face esperiintie triste, a fostu naturalu. Miscamintele poporulu din noemvre 1848, uciderea ministrulu papalu Rossi (15. noemvr.), ministerulu democraticu datu de si-

la in urmare rescólei din diu'a urmatória, fecera prepastia mare între Piu IX. si între liberalismu. In 25. noemvre fugi Piu IX. din Roma la Gaeta. Episod'a scurta a domniei democratice din Roma se finí iute, in iuliu 1849 ocupara Francii, dupa lupta agera, Rom'a. Piu s'a reintorsu abié in 12. aprilie 1850 in Roma, si reintroduse regimulu vechiu cu putiene modificatiuni. Intre actele eclesiastice ce s'au introdusu sub regimulu seu sunt de insemnatu: Dogm'a conceptiunei nemaculate, (despre carea in beseric'a orientala n'a fostu discutiune, si prin urmare neci o decisiune, desí in multe rogatiuni se gasescu cuvinte cari indegeta doctrin'a acósta), reactivarea ierarchiei in Anglia si Olandia; incheierea unei multimi de concordate cu cele mai diferite state din lume, cu Austria la anulu 1855; crearea nenumaratelu episcopfi in lumea vechia si noua; canonisarea martirilor japonezi (1862); edarea enciclicei si silabului in 8. decembre 1864. Alocutiunea referitória la cestiunile religiose in Austria la 22. iunie 1868, si conchiamarea conciliului ecumenicu pe 8. decembre 1869 sunt cele din urma emanatiuni ale lui Piu IX.

— Mai multe telegrame si unulu si in „K. K.“ ni anuncia, cá Maiestatile Sale inaltiatulu imperatu si mare principe, dimpreuna cu Maiestatea Sa imperatés'a va visitá in lun'a lui Maiu, Transilvania. Se va cercetá si Hunedóra si pregatirile de caletoria se continua. Prin urmane si romanii vor bineventá pe parintele de popóra, in care-si punu tóta sperant'a si increderea sa, cá nu-i va lasá atatu de ignorati in viét'a politica nationale! — („Gazeta Transilv.“)

— **Ministeriulu unguiloru pentru cultu si invetiamentu** a recercatu prin cerculariu comitatele, ordinariatele si cetatile l. b. reg. pentru compunerea inspectoratelu scolare precum le prevede legea votata anu.

Socóte si multiamite publice.

Multiamita publica. Societatea de lectura a tenerimej romane din gimnasiulu grecatolicu romanu de Beiusiu se sente indetorata a aduce multiamita sincera tuturoru aceluor domni, cari partecipandu la balulu arangiatu in 8 februaru e. n. a. e. in folosulu bibliotecóei societatii, au primindu invitatiuni, au binevoitu a contribuí spre inaintarea culturai nationali, si anume:

Andrei Pappfalvay protop. 1 fl. Mihaiu Veliciu 1 fl. Ioane Lepa 1 fl. Demetriu Negreanu negotiatoru 2 fl. 50 cr. Gerasimu Mamutu 1 fl. Aureliu Suci 1 fl. Petru Suci 1 fl. Petru Indriesiu 1 fl. Victoru Manu 1 fl. Alexandru Campianu 80 cr. Nicolau Orosu 1 fl. Vasiliu Ciocanu notariu 2 fl. 50 cr. Franciscu Szalay 2 fl. argintu; Stefanu Lazaru 1 fl. Ioane Dudulescu 1 fl. Stefanu Achimu 1 fl. Moise Toma 1 fl. Ioane Bursu 1 fl. Ales. Stetiú 1 fl. Ioane Blaga preotu 2 fl. 50 cr. N. Cristea 2 fl. 50 cr. Luc'a Pap 1 fl. Martinu Petrus silvan. 2 fl. Petru Manu 30 cr. Vasiliu Popu 1 fl., Ioane Dudulescu 2 fl. 50 cr. Ioane Erdély 3 fl. Lazaru jun. 2 fl. 50 cr. Iacobi Péter 1 fl., Georgiu Lazaru 1 fl. 50 cr. Demetriu Selagianu 1 fl., Ioane Borosiu 1 fl. Stefanu Szady 1 fl. Jánossy jun. 2 fl. Gavriilu Cosma 4 fl. Ioane Pantea 2 fl. 50 cr. Bolcasiu jun. 2 fl. 50 cr. Mihaiu Német 2 fl. 50 cr. Ioane Hadzsilf. Moise Gutman 1 fl. Iosifu Popu advocatu dominalu 3 fl. Ludovicu Berei Buteanu 1 fl. Contés'a Ana Porcia nascuta Popovicu 5 fl. Ilie Frentiu 3 fl. Ilie Pitutiú 2 fl. Ioane Vasiiu advocatu 2 fl. Ignatiu Tisch 1 fl. Georgiu Marienesu prof. 1 fl. Dem. Horvatu cetatianu 1 fl. Ioane Pintér invetiatoriu 2 fl. 50 cr. Dionisiu Bucescu 1 fl. Ioane Barbulu prof. 1 fl. Mihaiu Tisch 2 fl. Sam. Goldberger 1 fl. Simeonu Bulcu prof. 1 fl. Sarok 1 fl. Carolu Órley 1 fl. Horánek masinistu 3 fl. veduv'a Raszlavik 1 fl. Alexandru Bozinteanu prof. 2 fl. Alexandru Kristó 1 fl. Lengyel 1 fl. Bartos 2 fl. Paulu Balázs prof. norm. 3 fl. Dionisiu Nerbs 1 fl. Franciscu Buder 2 fl. Ludovicu Zsigmond 1 fl. Emilianu Janesó 1 fl. Catarina Costa veduva 2 fl. Alexandru Siposiu 1 fl. Alexandru Farkas pretu 3 fl. Solich 2 fl. Ioane Rojty 2 fl. 50 cr. Hermina Wiedermann 1 fl. Mihaiu Mangra preotu 2 fl. 50. Mihaiu Bandiciu prof. 2 fl. Mihaiu Popovicu perceptoru dominalu 3 fl. Noise Niesiu prof. 1 fl. Alexandru Draganu

inspectoru-dominalu 5 fl. Ioane Popovicu preotu si Caltianariu 5 fl. Mihaiu Coroiu notariu 3 fl. Carolu Popu 1 fl. Georgiu Borha jude primariu 2 fl. Mihaiu Potoranu jun. 1 fl. Vilhelmu Kuchler 1 fl. Ignatiu Kohn 1 fl. Petru Domsia jurasoru 2 fl. Augustinu Antal profesor 2 fl. Gerardu Véghsö advocatu 10 fl. Alesandru Véghsö advocatu 10 fl. Parteniu Cosma advocatu 2 fl. Vasiliu Codrenciu Ignatu advoc. 1 fl. Iosifu Petrus 1 fl. Nicolau Popu 3 fl. Radoziner 1 fl. Ioane Clintocu preotu 2 fl. Barbusiu invetiatoriu 1 fl. Teodoru Köváry diriginte gimnas. 3 fl. Augustinu Szentiványi 1 fl. Demetriu Jancsó proprietariu 3 fl. Petru Kardos junioru 1 fl. Simeonu Szabó 1 fl. Ambrosiu Cretiu advocatu 2 fl. Augustinu Szabó jude orfanulu 2 fl. Ioane Selagianu prof. 2 fl. Végh 1 fl. 50 cr. veduva lui Georgiu Marianu 2 fl. Ioane Pap preotu in Holodu 2 fl. stefanu Virag conditoru a donatu o turta, care s'a loteriatu si a adusu 17 fl. 20 cr. Din loteriarea unui revolveru alui Fr. Szalay a incursu 15% din pretiu, 6 fl. Ludovicu Zsigmondu eastigandu revolverulu a donatu 5 fl.

Deci la casa s'au primitu 225 fl. 30 cr.
Dupa balu au incursu de la
Marx diregatoriu pension 1 fl. —
Dsiór'a Mari'a Draganu 2 fl. —
sum'a totala 228 fl. 30 cr.

Prin staruint'a domnului preside alu comitetului Ioane Vasiiu au incursu urmatóriele sume de la Franciscu Benedek notariu 2 fl. Vasiliu Siarcadi notariu 2 fl. Ioane Popovicu preotu in Baitia 1 fl. Prin Pascu Milu stud. in Segedinu de la: a) Georgiu Liuba telegrafistu 1 fl. b) Masimu Popovicu stud. 50 cr. c) Georgiu Grozescu stud. 50 cr. d) Pascu Milu stud. 50 cr. e) Georgiu Bugariu stud. 50 cr. Ioane Scela protosilvanariu in Baitia 2 fl. Lazaru Weisz arendatoriu in Vasco 2 fl. Prin Demetriu Simai advoc. in Vasco: a) Vasiliu Lazaru jude cercualu 1 fl. b) Mihaiu Fehér jurasoru 1 fl. c) Georgiu Horvatu advocatu 1 fl. d) Demetriu Simai adv. 1 fl. Ioane Pap proprietariu in Beiusiu 8 fl. Prin Ioane Cornea preotu in Chisineu a) Sava Fercu jurasoru 2 fl. b) Franciscu Magyaru notariu 1 fl. c) Ioane Cornea preotu 1 fl. Prin Amosu Francu vicecomite in Zarandu a) Pater Pilmayer preotu in Bai'a de Crisiu 1) Dr. Brendusianu adv. 2 fl. c. Dr. Iosifu Hodosiu vicecomite 2 fl. d) Sigismundu Borlea protonotariu 1 fl. e) Georgiu Secula asesoru 1 fl. f) Ioane Motiu asesoru 1 fl. g) Ioane Francu protofiscalu 1 fl. h) Teodoru Popa jude cerc. i) Tobia Mihalovicu proprietariu 1 fl. j) Leone Piciu protocolistu 1 fl. k) Amosu Francu vicecomite 2 fl. Ladislau Égetó notariu 1 fl. Prin Nicolau Zigrea candidatu de advocatu in Orade a) Simeonu Bica protopopu 2 fl. b) Ioane Fasiu advocatu 1 fl. c) Dionisiu Poinariu notariu comit. 1 fl. d) Georgiu Horvatu diaconu 1 fl. Prin Iuliu Pappfalvay teologu in Viena de la mai multi 2 fl. Prin Iosifu Szij adv. in Oradea-Mare a) Vasiliu Palotay vice archidiaconu 1 fl. b) Stanislau Dezsó 1 fl. c) Iosifu Szij 1 fl. Prin Ioane Tuducescu invetiatoriu in Lipova a) Ioane Tieranu protopopu 2 fl. 50 b) Georgiu Fogarasy advoc. 1 fl. c. Davidu P. Simeonu comerciantu 1 fl. d) Ioane Tuducescu 1 fl. 50 cr. Prin Petru Suci not. in Otlac'a a) Stefanu Popovicu preotu 1 fl. b) Ioane Gyulányi 1 fl. c. Demetriu Popovicu 1 fl. d) Davidu Nicóra 1 fl. e) Chirilcescu din Kétegyház 1 fl. f) Ioane Suci in Socodoru 1 fl. g) Simeonu Doseanu in Gy. Varsand 1 fl. h) Vostinariu din Pilulu M. 1 fl. i) Petru Suci 2 fl. 50 cr. Prin Stefanu Biltiu canonicu in Gherla de la venerabilulu capitulu din Gherla 6 fl. Prin Nicolau Hentiu notariu a) Constantinu Talos jurasoru 1 fl. b) Ioane V. Rusu medicu 1 fl. Ioane Miclutia preotu 2 fl. d) Ilie Baltescu notariu 1 fl. e) Nicolau Hentiu 2 fl. sum'a: 81 fl. 50 cr.

Adaugandu-se acésta suma la cea de mai nainte face venitul brutu 309 fl. 80 cr. v. a.

Spescele balului au fostu 90 fl. v. a.; deci venitul curatu destinatu pentru bibliotec'a societatii de lectura e: 219 fl. 80 cr. v. a.

Numele aceluor o. binefacatori, cari primindu bilete vor contribuí de aci incolo spre scopulu defiptu se vor publicá in acestu pretiutu diurnalu.

Beiusiu, 10 aprilie 1869.

In numele societatei de lectura: Teodoru Rosiu m. p. profesor, ca conducatoriu alu societatei; — Augustinu Rubenescu m. p. notariu corespund. (L. S.)

RESPUNSURI. Dlu T. in Focsiani: S'a primitu, Aceptámu si conlucarea promisa; ni va fi stimata.

La Cebza: Maiantalu trebuie se vedemu artícululu intragu, apoi potemu judecá daca e de folositu. Te rogámu se fie scurtu. Tace se respuneu numai pentru insertiuni.

Dlu P. D. in Bor: Se le vedemu mai antelu, cácl ab invais nu prometemu. Am dori se-Ti vedemu si o lucrare in prosa.

On. com. bes. in Ternova: Respectivulu ne-a recercatu se nu primim multiamite publice catra densulu si candu odata utesemu, ni-a repetitu recercarea.

Dlu A. N. in Pesta: Toom'a asié vedemu si noi reulu si ne dóre cast pre DTA. Dar ce se facemu? Calea ce ni-o recomand, e radicala, inse nu ni se impare de totu salutaru, cácl ne espune la pericululu unui resbelu civile (in publicitate) ce s'ar nasce in sinulu natiunei. Deci nu ni romane de castu manier'a nóstra de pana acuma, d'a atacá (candu ne sentim de trei ori securi a manuí ataculu) abuserile unulu cate unulu, astfelu indreptámu adi un'a mane alt'a, dar indreptámu pururea, si fora pericul d'a sfásiá natiunea, d'a produce intro filii ei galceve alu caror'a resultatu nu s'ar poté prevedé cu securitate. Totusi, pentru informarea nóstra, scrisorile DTAle ni vor fi binevenite.

Lugosiu: Comunicatulu ultimulu érá dejá la tipariu precum ai doritu. Se nu-Ti fie cu supere scrisórea speltiunei, cácl noi n'am avutu scira de ea, ci numai acó ni spuse.

Concursu.

Pe vacant'a statiune docentala din **Pustinisiu** (Óregfalu indiestrata cu emolumintele anuale de: 100 fl., 1 jugu de gradina, 50 cubule de gráu, 50 \mathcal{E} de sare, 100 \mathcal{E} de clisa, 12 \mathcal{E} lumini, 2 stangeni de lemne si cortelu liberu se deschide Concursu pana in 3/15 maiu a. c., pana candu doritorii de a cuprinde acestu postu sunt avisati Recursurile loru prevedinde cu estrasulu de botezu, cu adeverintiele despre sciintiele absolute, despre portarea sa morala si politica, si despre servitiulu de pa-

na aci, si adresande catra prèvenerabilulu Consistoriu aradanu incóci a le substerne.

Temisióra, 26 martiu 1869.

Meletiu Dreghiciu m. p.

distr. Prot. si Insp. de scóle

[2-3]

a Temisiórii.

Cursurile din 16 aprilie 1869 n. sér'a

(dupa aréutare oficiale.)

	bani	mar.
Imprumutele de stat:		
Detor'a statului 6% unif. interese in note	61.60	61.80
" " " " " argintu	69.50	69.75
" " contributiunali	93.75	99. —
" " nóue in argint	63.25	63.50
Cele in argint d. 1865 (la 500 franci)	—	—
" metalice cu 4 1/2%	55. —	55.50
" " " 4%	45. —	49.50
" " " 3%	37. —	37.50
Efecte de loteria:		
Sortile de stat din 1864	122. —	122.20
" " " 1860 1/2 in cele intreg.	101. —	101.20
" " " 1/2 separata	102. —	104.50
" " " 4% din 1854	91. —	92. —
" " " din 1839, 1/2	202. —	203. —
" " bancuel de oredet	163.00	166.50
" " societ. vapor. dunarene cu 4%	97. —	97.50
" " Imprum. princ. Salm	44.00	43. —
" " cont. Palfy	35. —	36. —
" " princ. Clary	37.50	38. —
" " cont. St. Genols	33.7	34. —
" " princ. Windischgrätz	22.50	23. —
" " cont. Waldstein	24.50	25. —
" " " Keglevich	17. —	17.50
Obligatiuni desarcinatóre de pamentu:		
Cele din Ungaria	80.50	81. —
" " Banatul tem.	79.00	79.50
" " Bucovina	72. —	72.50
" " Transilvania	74.75	75.25
Actiuni:		
A bancuel nationali	725. —	727. —
" " de oredet	287. —	287.20
" " scoot	834. —	837. —
" " anglo-auriace	314.50	315.50
A societatei vapor. dunar.	570. —	572. —
" " " Lloydului	310. —	313. —
A drumulu ferat de nord.	230. —	230.20
" " " stat	330.50	331.50
" " " apus (Elisabeth)	185. —	185.50
" " " sud	232. —	232.50
" " " lauga Tisza	213.50	214.50
" " Lemberg-Czernowitz-Jassy	186.50	187. —
" " " Transilvania	161. —	162. —
Bani:		
Galbenii imperatoci	5.84	5.85
Napoleon'ori	09.91	09.92
Friedrichs'ori	10.80	10.40
Suverenii engl.	12.40	12.50
Imperialii ruscol	—	—
gintulu	121.75	122.25

Presente de miruire.

Orarie eminate si bune.

DEPOSITULU DE ORARIE

avutu, renumitu de multi ani,



alul

M. HERZ,

orologiaru orasianescu

Viena, Stephansplatz nr. 6

in dosulu curtei lui Zwettl ofere alu seu depositu mare de totu felulu de orarie, bine regulate si garantia pe unu anu, cu pretulu curentu. Pentru fie-care orariu regulatu se da garantia in scrisu.

Orarie portative de Genf

calitateá cea mai eminata esamiatu de c. r. imprimaria de bani.

Orarie pentru barbati,		de aur:		cu sticle cristaline	
de argintu:	fl.	Cylinder, auru nr. 3, 8 rub.	30—36	cu 2 fedele, 8 rubini	45—
unu Cylinder cu 4 rub.	10—12	" " cu fedela de aur	37—40	emall. cu diamante	58—
" " cu rub. d'auru d-sar.	13—14	Anker cu 15 rub.	40—44	Anker	45—
Cylinder cu 8 rubini	15—17	" " mai fine, fed. d'aur	46—60	" " cu sticle crist.	56—
" " cu doue fedele	15—17	" " cu 2 fedele	55—58	" " cu 2 fedele	54—
" " cu sticle cristale	15—17	" " cu fedela auritu 65, 70,	120	" " emall. cu diam.	70—
Anker cu 15 rub.	16—19	" " 80, 90, 100	120	Remontoir,	70, 80, 100
" " mai fine cu fed. de arg.	20—23	" " sticla crist. fed. d'aur.	60—75	" " cu 2 fed. 100, 110, 120	100—
" " cu doue fedele	18—22	Remontoirs fed. d'auru	100—180	Afaa d'acestea se afla in dosulu de soiu de orarie. — Orarie de argintu se aurescu pentru fl. 1—1.50	
" " mai fine	24—28	" " cu 2 fedele	180—180	Monograme si insemne se facu la costu. — Se afla orarie de auru d'argintu ou insemne ungueresci.	
" " engl. cu sticla cristalina	19—25	Orarie pentru dame,			
Orariu Anker de armia, f. dup.	24—26	de argintu:	fl.		
Anker Remontoir, fino se radica la urechia	28—30	Cylinder, auritu, ser. d.	13—18		
" " cu 2 fed.	35—40	de aur:			
Remontoirs sticle cristal.	30—36	cu 4 si 8 rub.	27—30		
Anker Remontoirs de armia	38—45	emallate	31—36		
		cu fedelu de aur	36—40		
		emall. cu diamante	42—48		

Depositulu celu mai mare de

Orarie cu pendulu (Penduluhren) fabricate proprie

cu garantiaspe doi ani.

a se trage in fie-care di 9, 10, 11 fl.
" " totu la a 8. di, 16, 17, 18, 19, 20, 22 fl.
" " se bata la óra si la 1/2 30, 33, 35 fl.
Reparaturile se facu catu mai bine; insarcinari din strainetate se efectueza cu cea mai mare pualitate trimittendu-se competint'a antecipative, ori postependu-se de la posta; ce nu convine se primescu solinbu. Orarie, auru si argintu se primescu in schimb cu pretiurile cele mai inalte.
Trimittendu-mi-se pretiulu ori ea se primescu la urma de la posta, trimitu si in strainetate orarie, pentu ge, si pentru cele ce nu se tienu trimitu banii indatu pe posta. 31 15—25
Depositulu celu mai mare alu orarieluor parisiene de bronsu, cu pretiuri fór óffini de la fl. 28, 30, 35, 40, 45, 60 pana la fl. 100.